

CONCERT in TIENHOVEN

Najaarsconcert 10 november 2017

The New European Ensemble

Programma

Claude Debussy: Deux Arabesques (1888)
(1862-1918)

Toru Takemitsu: And then I knew it was Wind
(1930- 1996)

Claude Debussy: Sonate voor fluit, harp en altviool (1915)
- Pastorale: Lento, dolce rubato
- Interlude: Tempo di minuetto
- Finale: Allegro moderato ma risoluto

Kaija Saariaho: Terrestre
(1952)

Claude Debussy: Six Epigraphes Antiques (1914)

Het **New European Ensemble** werd in Nederland opgericht in 2008 onder de toenmalige leiding van Christian Karlsen, met enthousiaste musici uit heel Europa.

Zowel in ons land als over onze grenzen hebben de leden sindsdien veel erkenning gekregen vanwege hun toewijding aan de muziek, hun bijzondere programmering en excellente uitvoeringen.

Moderne componisten als Kaija Saariaho, Magnus Lindberg, PeterJan Wagemans en Toru Takemitsu werken graag met en voor het ensemble.

De groep heeft een veelzijdig karakter. De musici treden vaak op met nieuwe muziek die ze combineren met composities uit de klassieke traditie, maar ook, heel opwindend, met andere kunstvormen zoals film, literatuur, dans of beeldende kunst.

Ze beperken zich niet tot concertzalen, maar geven uitvoeringen op allerlei alternatieve locaties met artistieke uitdagingen, niet alleen voor het publiek maar ook voor henzelf, waarbij ze sociale thema's niet uit de weg gaan. Als onderdeel van een project van Amnesty International voor mensenrechten in 2010 en 2012 voerden ze bijvoorbeeld *Voices* van Hans Werner Henze uit.

Vanavond zullen we horen hoe bij hen moderne en oudere klassieke muziek broederlijk (of zusterlijk?) kunnen samengaan.

In 2017-2018 wordt herdacht dat **Debussy** 100 jaar geleden overleed. Het New European Ensemble besteedt aan dit feit uitgebreid aandacht. Debussy was een vernieuwende componist, die allerlei nooit eerder gehoorde harmonieën bedacht en componeerde voor instrumentencombinaties die tot dan toe ondenkbaar waren. Als muziekcriticus, onder het pseudoniem Monsieur Croche Antidilettante, kon hij zijn ideeën over die 'nieuwe muziek' ventileren en had hij veel invloed op het muzikale leven van zijn tijd. Die tijd was trouwens verre van florissant. Debussy voelde dat aan den lijve toen een aantal van zijn vrienden tijdens W.O.I sneuvelde. Hij wijdde verschillende composities aan hen.

In het programma van vanavond zijn drie werken van hem opgenomen.

Arabesques en Six Epigraphes Antiques zijn oorspronkelijk voor piano gecomponeerd. Ze werden door Felicia van den End, fluitiste, bewerkt voor het ensemble.

De *Arabesques*, een vroeg werk van Debussy, zijn zoals de titel al doet vermoeden, sierlijke stukken; met name no.1 met zijn vloeiende, golvende notenreeksen als parels aan een ketting. No.2 is kordater en opgewekter met hier en daar vlinderachtige passages.

De sonate voor fluit, harp en altviool is zo'n voorbeeld van een combinatie van instrumenten die voordien nog nooit was toegepast. De sonate is opgedragen aan Debussy's vrouw Emma. Door de oosterse accenten is het muziek met een zachte, melancholieke sfeer. "Men weet niet of men erbij lachen of huilen moet, misschien beide tegelijk" zei hij er zelf over. Het ging Debussy om de geheimzinnige overeenkomst tussen natuur en verbeelding, om een kunst waarin wat niet meteen waarneembaar is tot

uitdrukking komt. Hierin valt de invloed van het symbolisme, een stroming in de literatuur en de schilderkunst, te herkennen.

De *Six Epigraphes Antiques* -letterlijk opschriften op monumenten- roepen het beeld op van een geïdealiseerde, dromerige antieke wereld, waarin Pan en zijn faunen, Egyptische tempels en een zoele, oosterse natuur een rol spelen.

Met die oriëntaalse sfeer was Debussy in aanraking gekomen tijdens een bezoek aan de Wereldtentoonstelling van 1889 in Parijs, wat onder andere resulteerde in een fascinatie van hem voor Javaanse gamelanmuziek.

De drie composities van Debussy worden afgewisseld met twee stukken van moderne componisten.

Toru Takemitsu, een bekende Japanse componist, schreef in de westerse muziektraditie zonder daarbij zijn Japanse identiteit te veronachtzamen. Tijdens zijn jeugd kwam hij in aanraking met westerse muziek door de platen met Amerikaanse jazz en Franse chansons die zijn vader draaide. In zijn composities maakte hij gebruik van zowel westerse als Japanse instrumenten afzonderlijk of in combinatie en creëerde daarmee een eigen individuele klankkleur. Hij voelde zich vooral aangetrokken door Franse muziek en de invloed van Debussy en Messiaen zijn onmiskenbaar in zijn werk.

Evenals Debussy was Takemitsu gefascineerd door de natuur en door het fenomeen droom. Hij wilde de emotionele en sensuele effecten daarvan in zijn muziek gestalte geven.

Aan zijn erkenning in het westen heeft Stravinsky veel bijgedragen. Tijdens een bezoek aan Japan in 1959 wilde hij muziek van een Japanse componist horen. Dat werd –Requiem voor strijkers- van Takemitsu, dat Stravinsky onmiddellijk als een meesterwerk erkende. Naast werken voor orkest en kamermuziekensemble schreef Takemitsu veel filmmuziek.

Kaija Saariaho is een Finse componiste, die aanvankelijk vooral bekendheid verwierf door haar elektronische werken, waarvan ze de mogelijkheden tot in de finesses onderzocht. Langzamerhand verplaatste haar belangstelling zich meer naar instrumentale muziek en raakte de elektronische muziek op de achtergrond. Ze componeerde een opera - *L'amour de loin* -, en werken voor ballet, voor orkest, voor ensembles en voor zangstem. Bij deze laatste maakt ze gebruik van bestaande teksten in verschillende talen, zoals hindoeteksten uit de veda's, de Egyptische dodenboeken en het occitaans. Ook hieruit blijkt weer belangstelling voor mythische, voorbije tijden zoals de middeleeuwen en voor het mysterieuze oosten. Een link dus naar de muziek van Debussy.

Ons staat met dit bijzondere programma ongetwijfeld een boeiende avond te wachten.

Ten laatste

Hartelijk dank voor uw aanwezigheid bij Concert in Tienhoven! Zonder uw aanwezigheid en steun is dit niet mogelijk.

Onze grote dankbaarheid gaat uit naar onze vrijwilligers voor hun onmisbare inzet, onze sponsoren en de Vrienden van Concert in Tienhoven voor hun financiële steun, en natuurlijk ook de kerk van Tienhoven

Om mooie avonden als deze te kunnen blijven organiseren zijn we echter op zoek naar nog meer draagvlak en steun, concreet ook: sponsoring. Bent u iemand of kent u iemand die onze serie zou willen begunstigen, wendt u zich tot ons. We zijn daar heel blij mee!

Graag verwelkomen wij u weer bij een concert in Tienhoven. In het kader van ons 20-jarig bestaan hebben wij dit jaar een feestelijk programma samengesteld. De volgende concerten zijn:

- Het familie Kerstconcert met film 'The Snowman' op zaterdag 16 december 2017 (om 11:00 en om 13:00 uur)
- Het voorjaarsconcert met het Matangi Quartet op vrijdag 9 maart 2018
- Het jubileumconcert met Dominic Seldis op vrijdag 25 mei 2018

Met muzikale groet!

Het bestuur,
Marcel Geraeds
Frederike Fetter
Cathrien de Liagre Böhl
Han Karsemeijer

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS
De kunst van het geven

Rabobank

Groenpand

Bankrekeningnummer: NL45RABO036.91.06.458

Stichting Concert in Tienhoven – Laan van Niftarlake 35 – Tienhoven

06 - 2442 3986 – info@concerttienhoven.nl – www.concerttienhoven.nl